Besluitvormende raadsvergadering 18 december 2023
Agendapunt 5 – Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid 2023-2026

Toezegging commissievergadering 11 december 2023
Wethouder Huijs zegt toe om – indien inzichtelijk en beschikbaar – een nadere toelichting na te zenden met betrekking tot de spreiding over de verschillende kernen van het percentage en de aantallen peuters die in 2022 en 2023 in de OAB-doelgroep vallen.

Toelichting op (de verwachte) stijging van 10 kinderen in Beesel.
Toelichting op de tot stand komen van de cbs gegevens verwachte onderwijsachterstanden:
Om te bepalen welke kinderen een verhoogd risico op een onderwijsachterstand hebben, wordt gebruik gemaakt van een model. Hierin worden omgevingskenmerken gebruikt die volgens het onderzoek van het CBS het risico van een kind op een onderwijsachterstand voorspellen. De omgevingskenmerken die hierin meegenomen worden zijn:

- Opleidingsniveau van de ouders
- Herkomst
- Verblijfsduur van de moeder in Nederland
- Wel of niet in de schuldsanering
- Het gemiddelde opleidingsniveau van de moeders op school

Het model is ontwikkeld door het CBS in opdracht van OCW. Deze gegevens zijn beschikbaar uit centrale registraties en worden, wanneer niet volledig, geschat. Ondanks de technische verbeteringen van de schattingsmethodes, worden asielzoekersleerlingen naar verwachting nog steeds te beperkt door de indicator in beeld gebracht. Daarom heeft OCW besloten om alle leerlingen die bij het CBS bekend zijn als asielzoeker of statushouder automatisch een onderwijsscore toe te kennen binnen de doelgroep.

Over de methoden die gebruikt zijn bij de totstandkoming van het nu gehanteerde model zijn diverse rapporten gepubliceerd: Berekening onderwijsscores fase 1, fase 2, fase 3 en fase 4. Een toegankelijke uitleg van de methode is te vinden in het samenvattende rapport De nieuwe onderwijsachterstandenindicator primair onderwijs.

In 2022 heeft er een herijking van het model plaatsgevonden. Het doel van de herijking is het actueel houden van het model en dat het gebruikte model ontwikkelingen in de populatie in de tijd blijft volgen. Bij deze herijking stonden vooral de coëfficiënten en schaalwaarden van het model van de risico-indicator onderwijsachterstanden voor het basisonderwijs centraal. Daarnaast is gekeken naar het effect van het meenemen van extra asielinstroom gegevens voor de identificatie van asielzoekers en statushouders.

Het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid van het ministerie hanteert een doelgroep van 15 procent. Dit betekent dat bij de toekenning van middelen aan scholen en gemeenten gekeken wordt naar de kinderen die landelijk tot de 15 procent behoren met het grootste risico op een onderwijsachterstand. In het dashboard wordt die 15 procent de ‘landelijke doelgroep’ genoemd.

Het dashboard is gebaseerd op de gegevens van kinderen die bekend zijn op peildatum 1 oktober—voor de jaren 2019 tot en met 2021—en 1 februari—vanaf 2022. De bekostiging van scholen vindt plaats op basis van peildatum T-1 en de uitkering aan gemeenten wordt gebaseerd op peildatum T-1 en T-2: de bekostiging van scholen in jaar 2024 wordt dus gebaseerd op 1 februari 2023. De uitkering van gemeenten in 2024 wordt dus gebaseerd op 1 februari 2022 en 1 februari 2023.

Met de vereenvoudiging van de bekostiging die vanaf 2023 is ingegaan, is de teldatum aangepast van 1 oktober naar 1 februari. Om die reden wijkt de berekening in jaar 2022 en 2023 nog af. Voor het kalenderjaar 2022 wordt er gekeken naar de onderwijsscores op 1 oktober 2019 en 1 oktober 2020. Voor kalenderjaar 2023 wordt er nog gekeken naar de onderwijsscores op 1 oktober 2020 en 1 oktober 2021.

Zowel bij de tabellen als de heatmaps is er voor gezorgd dat gegevens niet herleidbaar zijn tot op individueel niveau. Bij de tabellen wordt hiervoor gewerkt met afronding op vijftallen en worden aantallen lager dan 10 niet weergeven. Bij wijken (of gemeenten) waarin het totaal aantal kinderen in een groep niet ten minste 40 kinderen omvat, worden gegevens wel getoond, maar moet rekening worden gehouden met een lagere betrouwbaarheid.
Bron: Verwachte onderwijsachterstanden (cbs.nl)

Beeselse context:
De toelichting geeft aan dat op basis van deze kind/gezinskenmerken kinderen dus wel/niet geconfronteerd kunnen worden met onderwijsachterstanden. Concreet betekent dit dus dat het aantal kinderen met deze kenmerken in Beesel met 10 is toegenomen (en in Reuver iets is afgenomen).